Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0105

Pangandusliidu 2024. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 8. mai 2025. aasta resolutsioon panganduslіidu kohta – 2024. aasta aruanne (2024/2055(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse oma 16. jaanuari 2024. aasta resolutsiooni panganduslіidu kohta – 2023. aasta aruanne[1],

– võttes arvesse komisjoni järelmeetmeid seoses Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2024. aasta resolutsiooniga panganduslіidu kohta – 2023. aasta aruanne,

– võttes arvesse Euroopa Keskpanga (EKP) 25. märtsi 2024. aasta dokumenti „Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its resolution on Banking Union 2023“ (Tagasiside Euroopa Parlamendi sisendi kohta, mis sisaldus resolutsioonis panganduslіidu kohta (2023)),

– võttes arvesse 2024. aasta märtsis avaldatud EKP järelevalveülesannete täitmist käsitlevat 2023. aasta aruannet,

– võttes arvesse Ühtse Kriisilahendusnõukogu (SRB) 28. juuni 2024. aasta aruannet 2023. aasta kohta,

[1] ELT C, C/2024/5706, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5706/oj.

– võttes arvesse rahapesuvastase direktiivi[2] ja rahapesuvastase määruse[3] vastuvõtmist ning Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ameti (AMLA)[4] loomist,

– võttes arvesse Basel III standardite rakendamist, nimelt kapitalinõuete direktiivi[5] ja kapitalinõuete määruse[6] muudatuste vastuvõtmist,

– võttes arvesse komisjoni 24. juuli 2024. aasta delegeeritud määruse (EL) 2024/2795 (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses tururiski omavahendite nõuete kohaldamise kuupäevaga)[7] vastuvõtmist,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2024. aasta esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014 seoses varajase sekkumise meetmete, kriisilahenduse eeltingimuste ja kriisilahenduse meetmete rahastamisega[8],

---

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1640, mis käsitleb mehhanisme, mille liikmesriigid peavad kehtestama, et tõkestada finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil, millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ning muudetakse direktiivi (EL) 2015/849 ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj).

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1624, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist (ELT L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj).

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1620, millega asutatakse Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Amet ning muudetakse määruseid (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 1094/2010 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj).

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta direktiiv (EL) 2024/1619, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses järelevalvevolituste, sanktsioonide, kolmandate riikide filiaalide ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega (ELT L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj).

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1623, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediidiriski, krediidiväärtuse korrigeerimise riski, operatsiooniriski, tururiski ja minimaalse väljundmäära nõuetega (ELT L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj).

7 ELT L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj.

8 Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0326.

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2024. aasta esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2014/59/EL seoses varajase sekkumise meetmete, kriisilahenduse eeltingimuste ja kriisilahenduse meetmete rahastamisega[9],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2024. aasta esimese lugemise seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2014/49/EL seoses hoiuste kaitse ulatuse, hoiuste tagamise skeemide rahaliste vahendite kasutamise, piiriülese koostöö ja läbipaistvusega[10],

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 23. aprill 2024. aasta raportit ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 806/2014, et luua Euroopa hoiuste tagamise skeem,

– võttes arvesse komisjoni 14. märtsi 2018. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv krediidihaldajate, krediidiostjate ja tagatiste sissenõudmise kohta (COM(2018)0135),

– võttes arvesse viie juhi 22. juuni 2015. aasta aruannet „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine“,

– võttes arvesse Enrico Letta 10. aprilli 2024. aasta aruannet „Much more than a market – Speed, security, solidarity: empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens“ (Palju enamat kui turg – kiirus, turvalisus, solidaarsus – siseturu jõustamine kõigile ELi kodanikele kestliku tuleviku ja jõukuse tagamiseks),

– võttes arvesse Mario Draghi 9. septembri 2024. aasta aruannet Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta,

– võttes arvesse eurorühma 11. märtsi 2024. aasta avaldust kapitaliturgude liidu tuleviku kohta ning eurorühma 16. juuni 2022. aasta avaldust pangandusliidu tuleviku kohta ja eurorühma 28. aprilli 2023. aasta sellekohaseid järelmeetmeid,

– võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee 17. juulil 2024. aastal avaldatud pankade krüptovara riskipositsioonide avalikustamise raamistikku ja sihipäraseid muudatusi selle usaldatavusstandardis, milles käsitletakse pankade krüptovara riskipositsioone,

– võttes arvesse Baseli pangajärelevalve komitee 25. aprillil 2024. aastal avaldatud tõhusa pangandusjärelevalve üldpõhimõtted,

---

9 Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0327.
10 Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0328.

– võttes arvesse EKP 2024. aasta mai finantsstabiilsuse ülevaadet,

– võttes arvesse EKP 2023. aasta üldtoimetist nr 328 „The Road to Paris: stress testing the transition towards a net-zero economy“ (Pariisi kliimakonverentsi eesmärkide saavutamine: kliimaneutraalsele majandusele ülemineku stressitest),

– võttes arvesse finantsstabiilsuse nõukogu 9. novembri 2015. aasta väljaannet „Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of G-SIBs in Resolution“ (Globaalsete süsteemselt oluliste pankade kahjumikatmis- ja rekapitaliseerimisvõimet käsitlevad põhimõtted),

– võttes arvesse finantsstabiilsuse nõukogu 10. oktoobri 2023. aasta aruannet „2023 Bank Failures – Preliminary lessons learnt for resolution“ (Pankade maksejõuetused 2023. aastal – esialgsed kriisilahenduse õppetunnid),

– võttes arvesse Petersoni Rahvusvahelise Majanduse Instituudi 25. juuni 2024. aasta töödokumenti nr 24-15 „Europe’s banking union at ten: unfinished yet transformative“ (Euroopa pangandusliit kümme aastat hiljem: lõpule viimata, ent ümberkujundav)[11],

– võttes arvesse 2023. aasta detsembris avaldatud ühtse järelevalvemehhanismi järelevalveprioriteete aastateks 2024–2026,

– võttes arvesse Ühtse Kriisilahendusnõukogu 13. mail 2024. aastal esitatud poolaastaaruannet eurorühmale,

– võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve poolt 2023. aastal ellu viidud kogu ELi hõlmava läbipaistvustesti tulemusi, mis avaldati 28. juulil 2023,

– võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 12. mai 2023. aasta eriaruannet 12/2023 „ELi järelevalve pankade krediidiriski üle – EKP suurendas oma jõupingutusi, kuid neid tuleb jätkata, et suurendada kindlust, et krediidiriski juhitakse ja kaetakse nõuetekohaselt“,

– võttes arvesse EKP järelevalvenõukogu esimehe Claudia Buchi avaldusi Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni korraldatud kuulamistel 21. märtsil 2024 ja 2. septembril 2024,

– võttes arvesse Ühtse Kriisilahendusnõukogu esimehe Dominique Laboureix’ avaldusi Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni korraldatud kuulamistel 21. märtsil 2024 ja 23. septembril 2024,

---

11 N. Véron „Europe’s banking union at ten: unfinished yet transformative“, Petersoni Rahvusvahelise Majanduse Instituudi töödokument nr 24-15, juuni 2024.

– võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve 2024. aasta juuli ja 2024. aasta detsembri riskihindamisaruandeid,

– võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni soolise tasakaalu kohta kandidaatide esitamisel ELi majandus- ja rahandusalastele ametikohtadele[12],

– võttes arvesse oma 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni euro rahvusvahelise rolli tugevdamise kohta[13],

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A10-0044/2025),

A. arvestades, et pangandusliit hõlmab ühtset järelevalvemehhanismi, ühtset kriisilahenduskorda ja siiani puuduvat Euroopa hoiusekindlustusskeemi;

B. arvestades, et pangandusliidu peamine eesmärk on kaitsta Euroopa pangandussektori stabiilsust ja hoida ära vajadus päästa maksumaksja rahaga välja pankrotti sattuvaid panku;

C. arvestades, et väljakujundatud pangandusliit oleks kodanike ja ELi majanduse jaoks positiivne areng, kuna see suurendaks pangandussektori konkurentsivõimet ja stabiilsust, vähendaks süsteemset riski, suurendaks pakkumist ja tarbijate valikut ning pakuks rohkem võimalusi piiriüleseks panganduseks, mis parandab rahastamise kättesaadavust kodumajapidamiste ja ettevõtjate jaoks, vähendades sellega pangaklientide kulusid ja tagades selle, et avaliku sektori raha ei kasutata pangandussektori päästmiseks; arvestades, et risk, et pank on „pankrotti minemiseks liiga suur“ ei ole veel täielikult kõrvaldatud;

D. arvestades, et pangakriiside ohjamise ja hoiuste tagamise ELi raamistike reformi lõpuleviimine, keskendudes eelkõige väikestele ja keskmise suurusega pankadele, on Euroopa pangandussektori turvalisuse, stabiilsuse ja vastupanuvõime tagamiseks väga oluline; arvestades, et lõpuleviidud pangandusliit koos tõelise Euroopa hoiuste tagamise skeemiga on põhitingimus tagamaks kodanike usaldus Euroopa pankade vastu;

E. arvestades, et ELi pangandussektori killustatus ja piiriülese konsolideerimise puudumine mõjutab selle ülemaailmset konkurentsivõimet; arvestades, et ELi ja USA pankade kasumlikkuse vahe on kasvanud;

F. arvestades, et tugev ja mitmekülgne pangandussektor on majanduskasvu saavutamise, koduomanikuks saamise võimaluse

---

12 ELT C 23, 21.1.2021, lk 105.
13 ELT C 494, 8.12.2021, lk 118.

parandamise, investeeringute ja töökohtade loomise soodustamise, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) ja idufirmade rahastamise ning rohe- ja digimajandusele ülemineku tagamise võti;

G. arvestades, et ligikaudu 80 % ELi ettevõtete välisrahastamisest tuleb pankadelt ja ainult 20 % kapitaliturgudelt; arvestades, et ainult 30 % USA ettevõtetele antavatest laenudest pärineb pankadelt, samas kui 70 % rahastatakse kapitaliturgude kaudu, sealhulgas äriühingute võlakirjade ja aktsiatega;

H. arvestades, et 110s järelevalve alla kuuluvas krediidiasutuses ja investeerimisühingus 2024. aastal tuvastatud viivislaenude summa 356,1 miljardit eurot (võrreldes 988,9 miljardi euro väärtuses viivislaenudega, mis registreeriti 2015. aasta teises kvartalis 102s järelevalve alla kuuluvas asutuses) kajastab märkimisväärset langustrendi, mis tähendab, et viivislaenude kogumaht oli 36 % 2015. aasta tasemest; arvestades, et vaja on rohkem pingutada;

I. arvestades, et 2024. aasta aprillis võttis Euroopa Parlament vastu oma seisukoha kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku läbivaatamise kohta;

J. arvestades, et Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon võttis 2024. aasta aprillis vastu raporti komisjoni ettepaneku kohta luua Euroopa hoiuste tagamise skeem;

K. arvestades, et finantseerimisasutused sõltuvad üha enam info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) kasutamisest; arvestades, et rahanduse digiteerimine pakub pangandussektorile üliolulisi võimalusi ning on toonud kaasa olulisi tehnoloogilisi edusamme ELi pangandussektoris, suurendades pangandusteenuste osutamise tõhusust ja huvi innovatsiooni vastu; arvestades, et see tekitab ka probleeme, sealhulgas seoses andmekaitse, maineriskide, rahapesuvastase võitluse ja tarbijakaitse küsimustega; arvestades, et ELi pangandussektor peab suurendama oma küberkerksust, tagamaks, et IKT-süsteemid suudavad vastu pidada eri liiki küberohtudele; arvestades, et EKP uurib praegu digieuro loomist;

L. arvestades, et ELi pangad on Venemaa agressiooni mõjule vastu pidanud; arvestades, et neil on keskne roll, et tagada ELi poolt Venemaa vastu sõjalise sissetungi tõttu kehtestatud sanktsioonide jätkuv rakendamine ja järgimine; arvestades, et sanktsioonidest kõrvalehoidmise ärahoidmine eeldab täiendavat koordineerimist;

M. arvestades, et kliimamuutused, keskkonnaseisundi halvenemine ja üleminek vähese süsinikuheitega majandusele on tegurid, mida tuleb pankade bilansile avalduvate ohtude hindamisel arvesse võtta, kuna need on riskiallikad, mis võivad mõjutada investeeringuid piirkondades ja sektorites;

Üldised märkused

1. tunnustab ühtse järelevalvemehhanismi ja ühtse kriisilahenduskorra loomise tulemusel viimase 10 aasta jooksul tehtud edusamme; märgib, et pangandusliitu ei viida lõpule ilma selle kolmandat sammast, Euroopa hoiuste tagamise skeemi loomata;

2. palub komisjonil tagada, et pangandusliidu ja kapitaliturgude liidu lõpuleviimine jääks üheks põhiprioriteediks; rõhutab, et need projektid annavad kodumajapidamistele ja VKEdele juurdepääsu ulatuslikumale rahastamisele, vähendavad suurt sõltuvust pangalaenudest, et soodustada investeeringuid ja töökohtade loomist, suurendavad finantsstabiilsust, vähendavad majanduslanguste mõju, toetavad konkurentsivõimet, annavad uusi investeerimisvõimalusi, rahastavad üleminekut rohe- ja digimajandusele ning vabastavad ELi kasvupotentsiaali; märgib, et komisjonil palutakse võtta arvesse eri pangandusmudelite eripära, säilitades samal ajal võrdsed tingimused;

3. võtab teadmiseks vajaduse olla valmis pangandusstressi juhtudeks, mis võib viia hoiuste väljavooluni, nagu need, mida täheldati mõnes väljaspool ELi asuvas jurisdiktsioonis 2023. aasta märtsis, ning vajaduse tagada hoiuste stabiilsus;

4. juhib tähelepanu, et küberkerksus on ELi pangandussektori konkurentsivõime põhielement, võttes eelkõige arvesse geopoliitilist olukorda ja vajadust säilitada finantsstabiilsus;

5. märgib, et integreeritum pangandusliit aitaks teha ELi pangandussektori vastupidavamaks, parandaks juurdepääsu krediidile ja vähendaks kulusid; märgib, et pangandustegevuse parem piiriülene integreerimine suurendaks erasektori riskijagamise potentsiaali ja tagaks mitmekesisema ELi pangandusturu; juhib tähelepanu sellele, et integreeritum pangandusliit ei ole tingimata sama mis konsolideeritum pangandusturg ning mitmekesine pangandusturg tuleb konkurentsile kasuks; rõhutab, et täielikult väljaarendatud pangandusliit võimaldaks ELi pankadel kasvada ja rahvusvahelisel areenil paremini konkureerida;

6. peab kahetsusväärseks, et ELi pankade suutlikkust rahastada suuri investeeringuid piirab väiksem kasumlikkust, mis ei ole nende konkurentsivõime tagamiseks piisav; märgib, et kasumlikkuse erinevus võrreldes teiste jurisdiktsioonidega on tingitud nii struktuursetest kui ka regulatiivsetest teguritest, ning nõuab õigusraamistiku lihtsustamist; märgib, et paljude väiksemate pankadega ELi pangandussüsteemi eripära eeldab proportsionaalseid lahendusi, mis võtavad seda arvesse ja on kohandatud sellise pangandussüsteemi omadustele, kahjustamata seejuures finantsstabiilsust; on endiselt teadlik riskist, et teatavad pangad on „pankrotti minemiseks liiga suured“;

7. kutsub komisjoni üles hindama vajadust töötada pangandusliidu raames välja sihipärased raamistikud, et parandada VKEde ja

idufirmade juurdepääsu rahastamisele, tunnistades nende rolli ELi majanduse selgroona;

8. peab kahetsusväärseks, et ELi pankade piiriülene tegevus on endiselt üsna piiratud, eelkõige laenuandmise osas; on seetõttu seisukohal, et oluline on viia lõpule pangandusliidu loomine, et säilitada kapitali vaba liikumine täielikult integreeritud siseturul;

9. kutsub Venemaal endiselt tegutsevaid ELi panku üles Venemaa turult võimalikult kiiresti lahkuma; kutsub järelevalveasutusi üles tagama see, et need pangad jätkaksid kiiresti Venemaa turult lahkumist;

10. kutsub komisjoni üles täiendavalt uurima, kas eraldi jurisdiktsiooni loomine märkimisväärsete piiriüleste tehingutega ELi pankadele[14] võiks aidata pangandusliidu loomise lõpule viia või suurendaks pangandussektori killustatust;

11. märgib, et kaaluda võiks väärtpaberistamise raamistiku läbivaatamist, et tugevdada Euroopa turge, ja Euroopa tagatud võlakirjade kasutuselevõttu VKEde jaoks mõeldud kahesuunalise rahastamisvahendina pikaajaliseks rahastamiseks, võttes nõuetekohaselt arvesse finantsstabiilsuse riske;

12. rõhutab, et finantskirjaoskus on kaasaegses majanduses väga oluline, mis aitab kaasa liikmesriikide pangandussüsteemide vastupanuvõimele ja soodustab piiriülest finantstegevust;

13. rõhutab, et tarbijakaitse kõrge tase teeb pangandusliidu vastupidavamaks;

14. on seisukohal, et komisjon peaks keskenduma aspektidele, mis aitavad saavutada digiteerimise, ajakohastamise, lihtsustamise, ühtlustamise ja konkurentsivõime suurendamise eesmärke; on seisukohal, et õiguskindlus, turvalisus, prognoositavus ja stabiilsus on olulised selleks, et ELi pangad saaksid tegutseda soodsatel tingimustel;

15. märgib, et lisaks traditsioonilistele laenudele võivad erinevad rahastamisallikad olla kasulikud ELi majanduskasvule ja konkurentsivõimele, ning tunnistab, et varaga tagatud rahastamislahendused on madala riskiga;

16. võtab teadmiseks EKP edusammud digieuro valdkonnas ja EKPga sel teemal peetava parlamentaarse dialoogi; mõistab olemasolevaid reservatsioone, näiteks seoses veebiväliste funktsioonidega, arvestades, et veebivälised tehingud vähendavad nähtavust ja raskendavad finantskuritegude ennetamist; tuletab meelde, et digieuro peaks sularaha täiendama, mitte asendama; on seisukohal, et otsus selle kohta, kas võtta digieuro kasutusele või mitte, on lõppkokkuvõttes poliitiline otsus, mille peavad tegema ELi

---

14 Draghi aruanne, lk 61.

seadusandjad, arvestades selle otsuse suurt võimalikku mõju paljudele ELi valdkondadele, sealhulgas eraelu puutumatusele, tarbijakaitsele, finantsstabiilsusele, finantspoliitikale ja muudele valdkondadele, mis lähevad rangelt rahapoliitikaga seotud pädevusest kaugemale;

17. peab kahetsusväärseks, et mõned finantseerimisasutused ei suuda tagada soolist tasakaalu, eriti oma juhtorganites; rõhutab, et sooline tasakaal juhatustes ja töötajate seas toob nii ühiskondlikku kui ka majanduslikku tulu; kutsub finantseerimisasutusi üles korrapäraselt ajakohastama oma mitmekesisuse ja kaasamise poliitikat ning aitama edendada tervislikku töökultuuri, mille puhul seatakse esikohale kaasavus; kutsub era- ja avaliku sektori üksuseid üles tegelema vähese mitmekesisuse ja puuduliku soolise tasakaaluga finantseerimisasutuste juhtorganites;

Järelevalve

18. väljendab heameelt selle üle, et kaasseadusandjad võtsid vastu uue panganduspaketi, millega rakendatakse ELis Basel III standardeid; võtab teadmiseks praeguse ebaselguse Basel III standardite rakendamise osas mõnes teises jurisdiktsioonis ja võimaliku ohu võrdsete rahvusvaheliste võimaluste osas; rõhutab, et komisjon peaks hindama seda, kas sihipärased muudatused võiksid aidata säilitada ELi pankade rahvusvahelise konkurentsivõimet nende vastupanuvõimet vähendamata; tuletab meelde, et delegeeritud õigusaktiga tururiski omavahendite nõuete kohaldamise kuupäeva kohta lükati uue tururiski raamistiku kohaldamise kuupäev edasi ühe aasta võrra 1. jaanuarile 2026; kutsub komisjoni üles hindama, kas samaväärsust kinnitavad otsused, mis on tehtud jurisdiktsioonidega, kes ei rakenda Basel III standardeid, tuleb läbi vaadata, et säilitada ELi finantssektori finantsstabiilsus;

19. tunnistab, et pangafiliaalide sulgemine on muutunud järjest sagedasemaks, mis suurendab nn pangakõrbete tekkimise ohtu teatavates piirkondades ja millel on eriti kahjulik mõju vähekaitstud kodanikele, kellel puudub digiligipääs; rõhutab väiksemate pankade otsustavat rolli juurdepääsu tagamisel olulistele pangandusteenustele, eriti maapiirkondades ja äärealadel, millega nad toetavad kodumajapidamisi, VKEsid ja kohalikku majandust; märgib, et suured järelevalvekulud ja regulatiivne koormus võivad tekitada väiksematele pankadele märkimisväärseid probleeme; rõhutab vajadust kohaldada pangandusjärelevalves proportsionaalsuse põhimõtet, tagades selle, et reguleerimise intensiivsus on kohandatud krediidiasutuste ja investeerimisühingute suuruse, riskiprofiili ja ärimudeliga, võttes samal ajal arvesse väiksemate pankade olulist territoriaalset rolli ja nende eripära.

20. tuletab meelde, et panganduspakett annab Euroopa Pangandusjärelevalvele palju volitusi; kutsub Euroopa Pangandusjärelevalvet üles neid volitusi järgima;

21. märgib, et isegi kehtivas õigusraamistikus on pangandussektor viimaste aastate turusündmuste ajal näidanud üles vastupanuvõimet ning esimese taseme põhiomavahendite keskmine suhtarv on püsinud kõrgel tasemel (15,81 %);

22. märgib, et viivislaenude suhtarv on püsinud stabiilsena 2,30 % juures ja likviidsuskattekordaja 159,39 % juures;

23. võtab teadmiseks viivislaenudega seotud riskipositsioonide erineva taseme ja tuletab meelde, et on liikmesriike, kus riskipositsiooni tase on ligikaudu 1 % või isegi madalam, samas kui teistes liikmesriikides on riskipositsiooni tase üle 4 %; on seisukohal, et püüdlused vähendada Euroopa pankade seda tüüpi laenuriski peaksid jätkuma, kuna see on hea riskijuhtimistava;

24. rõhutab asjaolu, et ebasoodsad makromajanduslikud tingimused, geopoliitiline vastutuul ja tasumise edasilükkamise teenuste kiire areng võivad viia varade kvaliteedi halvenemiseni ja mõjutada viivislaenude taset tulevikus; toonitab seetõttu usaldusväärse riskijuhtimise ja asjakohaste eraldiste tähtsust;

25. märgib, et pangandussektori kasumlikkuse praegune tase võib anda võimaluse suurendada makrotasandi usaldatavuspuhvreid ja aidata säilitada pangandussektori vastupanuvõimet; kutsub komisjoni üles seda võimalust täiendavalt uurima ja hoolikalt hindama, kuidas makrotasandi usaldatavusraamistikku muuta, võttes arvesse võimalikku mõju kapitalinõuetele ja pidades silmas võrdseid tingimusi teiste jurisdiktsioonidega;

26. märgib pangandussektori rolli digiteeritud ja süsinikuneutraalsele majandusele ülemineku toetamisel, vahendite suunamisel taastuvatesse energiaallikatesse ning ELi rohelise kokkuleppe ja ELi kliimamääruse eesmärkide saavutamise toetamisel;

27. märgib, et EKP võtab oma järelevalvetavades arvesse kliima ja loodusega seotud finantsriske ning jälgib tähelepanelikult suurenevaid füüsilisi ja üleminekuriske;

28. väljendab heameelt mõtte üle suurendada riskikapitali ja vabastada kapital kiiresti kasvavate ettevõtete rahastamiseks ELis; võtab teadmiseks komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni võetud kohustuse esitada riske vähendavad meetmed, et kommertspankadel, investoritel ja riskikapitalil oleks lihtsam kiiresti kasvavaid ettevõtteid rahastada[15]; märgib, et seda tuleb teha viisil, mis ei kujuta endast süsteemset riski ega moraaliriski;

29. väljendab heameelt uue Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ameti loomise üle, mis võimaldab mõjusamalt võidelda rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu teatavate finantssektori

---

15 Von der Leyen, Ursula, „Euroopa valik. Poliitilised suunised järgmisele Euroopa Komisjoni koosseisule 2024–2029“, lk 11.

ettevõtjate otsese järelevalve ja parema koostöö kaudu, paremat teabevahetust riiklike ametiasutuste vahel ja paremat koordineerimist liikmesriikide sanktsioonide jõustamise eest vastutavate asutuste vahel, et aidata kõrvaldada lüngad sihipäraste sanktsioonide rakendamisel;

30. rõhutab vajadust suurendada pangandusväliste finantsvahendajate vastupanuvõimet, sealhulgas töötades välja konkreetsed regulatiivsed ja järelevalvevahendid; juhib tähelepanu sellele, et sellised meetmed peavad tagama finantssüsteemi turvalisuse ja olema kliendi parimates huvides; väljendab heameelt komisjoni konsultatsiooni üle pangandusväliste finantsvahendajate makrotasandi usaldatavuspoliitika üle; toetab eurosüsteemi soovitust võtta kasutusele kogu süsteemi hõlmavad stressitestid, et teha kindlaks ja kvantifitseerida põhiturgude vastupanuvõimet ohustavad riskid; kutsub komisjoni üles uurima, kas järelevalvevahendites on lünki, sealhulgas seoses võimalike likviidsusprobleemidega ja mõjuga süsteemsele riskile;

31. märgib, et krüptovarad tekitavad finantssüsteemile uusi probleeme ja võimalusi, kuid toovad kaasa ka riske, mis nõuavad järelevalveasutuste, ühtse järelevalvemehhanismi ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tähelepanu;

Kriisilahendus

32. tuletab meelde, et 2024. aasta aprillis Euroopa Parlamendis vastu võetud seisukohaga kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku kohta tagatakse kõigis liikmesriikides ühtsem lähenemisviis kriisilahendusvahendite kohaldamisele ja hoiuste kaitsele, et suurendada finantsstabiilsust, maksumaksjate kaitset ja hoiustajate usaldust; märgib, et väikestel pankadel on mõned eripärad, mis võivad õigustada proportsionaalset lähenemist; rõhutab, et Euroopa ja liikmesriikide pädevate asutuste käsutuses peaksid olema asjakohased ja piisavad vahendid, et mõjusalt reageerida pankade maksejõuetusele ja kaitsta finantsstabiilsust, ning et pangad peavad tegutsema tõhusas regulatiivses keskkonnas, mis soodustab nende arengut;

33. rõhutab, kui oluline on säilitada aktsionäride ja võlausaldajate esmane vastutus kahjumi kandmise eest panga maksejõuetuse korral; rõhutab, et tuleb vältida maksumaksjate raha kasutamist, mis on endiselt ülemaailmsest finantskriisist saadud peamine õppetund; rõhutab, et aktsionäride ja võlausaldajate kohustuste ja nõudeõiguste teisendamine peab jääma kriisilahenduse peamiseks rahastamisallikaks enne sektori rahastatavate allikate kasutamist;

34. tuletab meelde, et omavahendite ja kõlblike kohustuste piisav miinimumnõue on väga oluline usaldusväärse kriisilahendusraamistiku loomiseks ja selle tagamiseks, et kriisilahendusasutustel on piisav paindlikkus konkreetses

kriisiolukorras vajalike kriisilahendusstrateegiate tulemuslikuks rakendamiseks; rõhutab, et see miinimumnõue peaks olema piisav panga kriisilahenduse kavas sisalduvate kriisilahendusstrateegiate mõjusaks rakendamiseks; tuletab meelde, et kriisilahendusraamistik peaks vältima omavahendite ja kõlblike kohustuste miinimumnõude kalibreerimise põhjendamatut suurendamist ja ebaproportsionaalseid osamakseid ühtsesse kriisilahendusfondi;

35. rõhutab, et kui panga kõlblikud kohustused emiteeritakse kolmandate riikide investoritele, peaks nende allahindamine või konverteerimine olema täieliku kindlusega täitmisele pööratav, et tagada kriisilahendusvahendite mõjus rakendamine;

36. märgib, et kooskõlas eelarve- ja sotsiaalse vastutuse ning turudistsipliini põhimõtetega tuleks hoiduda igasugust tuginemisest maksumaksjate rahale pankade kriisilahenduse korral, sealhulgas likviidsustoetuseks;

37. tuletab meelde, et pangad peavad pärast kriisilahendusotsuse rakendamist jätkama oma kohustuste täitmist ja täitma oma põhifunktsioone;

38. tuletab meelde, kui oluline on selgitada EKP rolli likviidsuse tagajana kriisilahenduses, pöörates nõuetekohast tähelepanu asjakohastele tagatistele ja EKP volitustele;

39. toonitab Ühtse Kriisilahendusnõukogu teadaannet, et ta suurendab suutlikkust võtta jõustamismeetmeid kriisilahenduskõlblikkust pärssivate oluliste takistuste kõrvaldamiseks; nõuab, et iga kriisilahenduse kavandamise tsükli lõpus avaldataks anonüümitud loetelu kriisilahenduskõlblikkust pärssivatest tuvastatud takistustest ja nende kõrvaldamiseks võetud meetmetest;

40. väljendab heameelt ühtse kriisilahenduskorra 2028. aasta visiooni strateegilise läbivaatamise üle, mille Ühtne Kriisilahendusnõukogu algatas oma pikaajaliste eesmärkide seadmiseks, uute probleemide lahendamiseks ning riiklike kriisilahendusasutuste ja muude sidusrühmadega tehtava koostöö edasiseks tugevdamiseks; võtab eelkõige teadmiseks Ühtse Kriisilahendusnõukogu kavatsuse teha kindlaks valdkonnad, kus kestlikkust saab veelgi rohkem integreerida igapäevasesse tegevusse ja põhitegevusse; rõhutab vajadust tagada uue strateegia rakendamisel tõhusus ja kulutasuvus;

41. väljendab heameelt Ühtse Kriisilahendusnõukogu kava üle ühtlustada iga-aastast kriisilahenduse kavandamise tsüklit, millega tagatakse, et see on üha tõhusam ja selles keskendutakse rohkem pankade kriisilahenduskõlblikkuse testimisele ja kriisilahendusstrateegiate rakendamisele;

42. väljendab heameelt asjaolu üle, et nüüdseks on loodud ühtne kriisilahendusfond; nõuab, et kõik liikmesriigid ratifitseeriksid täielikult Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepingu

muutmislepingu, sealhulgas ühtse kriisilahendusfondi ühise kaitsekorra;

43. rõhutab vajadust lisapingutuste järele, et tagada kõigi kriisilahenduse kohaldamisalasse kuuluvate pankade täielik kriisilahenduskõlblikkus; tuletab meelde, et kriisilahenduskõlblikkuse saavutamist ei saa pidada n-ö liikuvaks eesmärgiks, ning nõuab seetõttu kriisilahenduskõlblikkuse hindamise suuremat standardimist ja ühtlustamist; tuletab siiski meelde riiklike kriisilahendusasutuste olulist rolli kriisilahenduskõlblikkuse hindamisel;

Hoiusekindlustus

44. rõhutab asjaolu, et komisjoni ettepanek luua Euroopa hoiuste tagamise skeem avaldati 2015. aastal ja olukord on sellest ajast alates märkimisväärselt muutunud;

45. tuletab meelde, et Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon võttis 2024. aasta aprillis vastu seisukoha Euroopa hoiuste tagamise skeemi kohta; märgib, et see seisukoht kaldub kõrvale komisjoni 2015. aasta ettepanekust ja sisaldab uut lähenemisviisi; ootab, et nõukogu jätkaks läbirääkimisi Euroopa hoiuste tagamise skeemi üle ja julgustab teda neid läbirääkimisi pidama;

46. märgib, et riiklikud hoiuste tagamise skeemid võeti edukalt kasutusele ja mitmel juhul on need osutunud toimivaks; rõhutab vajadust võtta arvesse riikide eripära ja säilitada väiksemate pankade hästitoimivad süsteemid, mis on mõnes liikmesriigis juba olemas, nagu krediidiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemid, et tagada võrdsed tingimused kogu pangandusliidus;

o
o o

47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Keskpangale, Ühtsele Kriisilahendusnõukogule ja Euroopa Pangandusjärelevalvele.